

Szerkesztőségi iroda:

R.-Szombat, Losonezi-utca 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentlen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyiltér- és felzárólapok.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peitsor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legezlszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Nemzeti büszkeség.

I.

A büszkeség gyakran volt a nemzetek elhatározásainak egyik hatalmas rugója, — véres, emberirtó harcok indoka; ez épített sokszor — avagy dult fel birodalmakat, a mint utja diadalra vezette, avagy ellentálláson tört szét fegyvere. — Nagy része van e büszkeségnek abban is, hogy az ó- és középkor viharából szerencsésen kikerült nemzetet némelyike, hazáját megvédve, szellemi és anyagi kincseket gyűjtve, ma már tudomány, műveltséggel törekszik biztosítani fenmaradását. E nemzeti büszkeség talán nálunk magyaroknál van meg a legnagyobb mértékben, a nélkül azonban, hogy dicsőíthetnének ennek amaz alkotásaival is, melyeken Német-, Angol-, Francia-, Olasz- és más országok erkölcsi erje alapul. — Igaz, történelmünk lapjai fényesek, a rajtuk megörökített gyász mellett is megannyi dicsőség emlékét tárják elénk, de többé nem zálogai jövőnknek. — Pusztán büszkeség — legyen bármilyen ártatlan természetű — ma már egyeseket sem, annál kevésbé tarthat fön nemzeteket; ellenben: a büszkeség, mely céltudatos kitartó munkával igyekszik önerejét gyarapítani, hogy méltó helyét elfoglalva megtarthassa, — ez föltétele a küzdelem jutalmának ugy egyesek, mint a népek életében. — A henyé büszkeség bün, mely előbb-utóbb pusztulásra vezet, — a tettek, munkára serkentő büszkeség ellenben kimeríthetetlen kútforrás az erőnek, mely egyedül képes egyeseket és népeket a „nagyok“ sorába emelni.

Ennek igazságát ugyan mindenünk elismeri, sőt vannak honfitársaink között már igen sokan (de aránylag mégis kevesen), kik jelentékeny (de a viszonyokhoz képest aggasztó lassúsággal terjedő) mozgalmat indítottak nemzeti büszkeségünk munkára serkentése végett; hanem a nagy többség egy pillanatra felbuzdulással — — szépen meglelésgzik, — ami felette kevés nagy czélok kivételére, annál több arra, hogy e czélok nevésségek váljanak ellenségeink előtt.

T Á R C Z A.

Dal a szerelemlről.

(I.—nek.)

Szép szerelmem! szent varázsd
Mennyet tár és üdvezit,
Frigyet rózsalánczaival,
Szívet-szívvvel egyesít.

Föl! szeretni hát velem!
Éltet, áld a szerelem.

Nézd a csermelyt: kis medrében
Örvendezve folydogál,
S csörgő habja lágy morajjal
A virágos völgybe száll . . .

Föl! szeress, míg véred forr,
Egyszer nyílik rózsakor!

Nézd! az évek gyorsan telnek.
Korlátozd a vágyaid:
Rosz szenvedély tépi, rontja
A kebel virágait.

Föl! szeress! — a szerelem
A legszentebb érzélem.

Nézd az arcot: üde rózsák
Nyíltak egykor szép haván,
S most az aggság dús redőkben
Úl a meddő kéj nyomán.

Föl! szeress, míg tart napod,
Míg a kor le nem tapod!

Nézd az oltárt, melyen folyvást
Hű szerelem lángja ég,
Azt a boldog kis kört, melynek
Hír és név, — mind semmiség.

Föl hát! Lelkesülj velem . . .
Éltet, áld a szerelem!

Antisthenes.

Nem sorolom fel az elszomorító eseteket, csak azon szalmalángra mutatok, mely — minél hizelgőbb világitásba helyezi fogékonyságunkat a nagy eszmék iránt, annál szégyenletesebb ránk nézve, ha kialszik.

A mi büszkeségünk szereti a fényes ünnepélyt és ünnepeltetést; — ha nincs rá időszzerű avagy kedvező alkalom, rendezünk 10-ed, 20-ad évi fordulóra örömmünnepet; mondunk ott sokat és nagyokat s miután a kölesönös magasztalással és egyéb jóval eltelünk, szétmegyünk a nélkül, hogy a vendéglős számláján kívül tényleg kiegyenlítettünk volna valami tartozást. Bezzeg nem ily élénkek az egyetek gyűlései, a melyeket akárhányszor azért kell elhalsztani, mert nem hogy a közönség, de az egylet tagjai sem jöttek össze elegendő számban!

A ki a viszonyokat ismeri, az nem vonhatja kétségbe, hogy megyénk közönsége $\frac{99}{100}$ -ad részben közönynyel nézi — ha ugyan nézi — például köz-művelődési egyesületünk törekvéseit; sőt nagyobbat mondok: az érdeklődők $\frac{2}{10}$ -ed része sem mind olyanokból áll, kik büszkeségüket helyeznék abba, hogy az egyesületben hazájuk, nemzetük iránti szent kötelességből, legalább egy lépéssel tegyenek többet, mint a mennyinek teljesítésére őket kényszeríteni lehet; és még tovább is mehetnek: sok olyan tagja van már ezen egyesületnek, ki még tagsági díját sem fizette be, noha erre fölkérte, másként nem tenne e czímen az egyesület követelése — mint értesültem — 1362 forint.

Hogy vannak e megyének igazán fenkölt szellemű fiú és leányai, az bizonyos; hogy ezek közül sokan hoztak és hoznak eszményi czélokért is tetemes áldozatokat, kétségtelen; ezt igazolja nevezett egyesületünk tagjainak névsora, a — számukhoz mérve — tetemes összeg, mely a haza oltárára általuk letétezt, — de e körülmény nem mentheti, főleg ama vagyonos magyar születésűeket, kik még csak el sem pirulnak, látva, mint rakják össze földhöz ragadt szegények, özvegyek, árvák, öregek,

ifjak — bizony nehezen nélkülözhető — filléreiket, hogy ők is tegyenek a közjóért valamit, habár nem magyar szóval fejezik is ki ragaszkodásukat e hazához.

Egy szóval az a büszkeség, mely minket egy-egy általános érdekű célra egyesítene, mely állandóan buzditana minket tényleg is közreműködni például nemzeti nyelvünk használatának terjesztésére, megyénkben annyira nem általános, hogy még csak nem is csodálható, hogy a legújabb klenóczi naptár magyar fajunkat sértően gunyolni merészi.

Különben e naptár alkalmas arra, hogy — előzményeivel és tartalmával, jelen sorok folytatásaul — közelebb foglalkozzunk.

Szántó Miklós.

Enyhítsük a nyomort.

Elmult a karácsony, tul vagyunk az új éven. Mula'tunk, vigadtunk; kaptunk és adtunk ajándékokat; fenéig üritettük az örömek serlegét, de megfedeztünk arról, hogy vannak sokan, nagyon sokan, a kiknek szomorú volt a karácsonyuk, szomorú az új évük; a kik nyomorban élnek, a kik soha sem vigadnak; megfedeztünk a földhöz ragadt szegényekről, kiknek nincsen betevő falatjuk; kiknek éhségtől és nyomortól elsatnyult testüket rongyfoszalányok borítják; a kik éheznek és fáznak.

Napjainkban a jótékonyaságot is bizonyos rendszerbe, szabályszerű alakba öntötték, s ezek alapján aztán mindenféle jótékonyozó egyesület, körök és társulatok alakultak, melyeknek üdvös működése kiszámíthatatlan. Hazánkban egyedül százezrekre megy azok száma, kik az ily egyesület és testület részéről évenként segélyben részesülnek.

De mi ez a szegénység és a nyomor azon óriási arányához képest, mely daczára a közjótékonyaságnak, mindenütt észlelhető? Hány oly nyomorult van, a ki ez uton nem részesül segélyben, mert egyrészt ismeretlenek, másrészt ők sem ismer-

Az időről.

(A nagy-rőzei műkedvelő-társulat által Sylvesterkor rendezett társas estélyen felolvastott.)

Nehéz feladat jutott nekem ma osztályrészü. — Felolvasásal zárni le az évet. — Felolvasással?! De milyen-nel?! Egynek a rövid tetszik, azért mert rövid, a másnak inkább a hosszabb, de ez aztán jó legyen. — Ha már felolvasás, legyen komoly kívánja emez. Nevetni, mulatni lehessen rajta vitatja amaz. — Nos mit tegyek? Ha rövid és hozzá rossz, a hosszupártiak, ha hosszú, a rövidpártiak nem hallgatják. Ha komoly, a vigatkvánóknak unalmas, fád; ha vig, a komolyoknak hóbortos, bolond. Tessék okos lenni! De valóban ugy vagyunk a felolvasásokkal! Ezek mindegyikét, egy rész hallgatja figyelemmel, más rész hallgatja illemből, harmadik rész, mert ha már itt van — „muszaj.“ — Sisiphusi munka e szerint mindenkit kielégíteni. — De azért megpróbálók beszélni komolyat és hóbortost össze-vissza. Tessék kiválogatni kinek, mi tetszik. — Ha nem sikerül, ugy legalább az az előnyöm lesz a többi felolvasások felett, hogy míg azok mindegyikét csak egyik párt szidta, az enyémet szidni fogja mind a kettő. — Es ha szidja, csak badd szidja ebben az egész esztendőben, csak arra kérem, ne vigyék át a szidást, haragot, a neheztelést a másik esztendőre. — Mert én e felolvasáson kívül is — igaz, hogy nem rossz szándékból — mindenkinek csináltam kisebb-nagyobb kellemetlenséget! Tetszik tudni ott a koulisák megett! Honnan gyakran igen messze kívántak. De ezt hivatalból tettem, ezért is kérem elnézésüket. — Az irány tehát meg volna, ámde tárgyat választani sem könnyű. — A lefolyt évről, minek beszéljek, hiszen benne voltunk, éltünk, mulattunk, s néha keseregünk — az eseménynyel annak elbeszélése ugy sem versenyezhet. — A jövő évet pedig vagy tulrózsásnak vagy tulsötétnek festeném, de megkülönböztetnem vagyok jövődömondó. Társadalmi bajainkról beszéljek? — hogy keresztül löjjenek?! A coullisák titkait elmondani — titoknoki minőségem nem engedi. — De minek gondolkozzam tovább? Van egy hálás tárgy, melyhez t. kegyetek is igen gyakran fordulnak, mert örök és kimeríthetetlen. — Beszél az ember, még se beszél, nem bánt, nem sért, sőt véleményt se mond. — Ismerőssel, ismeretlennel, kedvessel vagy ellenséggel lehet róla beszélni.

— Ez az idő. — Hányszor segítette ki t. kegyeteket is a zavarból? Es ha én ezt felolvasásom tárgyál választom, bizonyára nem veszik rossz néven. — Hisz mi másról beszéljen az ember egy muló esztendő végén?

A fenséges, örök, végtelen és változhatatlan időről. Minek kezdetet és véget adni csak mi végesek szoktunk. Az idő végtelenségében nemcsak a mai est, nemcsak a muló év, a halbi készülő század és ezred, de az emberiség, a föld történelme is csak muló pillanat. Csevegünk tehát az időről és ne értekezzünk róla, mert mellette a fenséges eltörpül, az emberi nagyság semmivé lesz és az elért legnagyobb siker is röpké szappanbuborékká válik. — Az idő végtelenségének felgondolásánál képzeletünk megáll, mert nem volt, nincs, nem lehet személy, tárgy, változás, tünemény vagy esemény, mely nem időben létezik, történik vagy következik be. — Es ha e végtelen időben kezdő-és végpontokat jelölünk meg, ez nem az idő természetéből, de saját véges kicsiségünkben folyik.

A tisztavirág, melynek élete egy pár óra, hiába számítana éveket; — az ember, kinek élete egy pár év, hiába számítana évezredek, — a föld, melynek élete egypár millió év, hiába számítana milliardokat — megérteni nem volna képes. — Az embernek tehát akarva nem akarva, véges lényéhez mért időszakokat kell felvennie saját tettei s a körülötte lefolyt tünemények tartamának megítélésére. Az ember, e kicsi, véges és mulékony teremtmény a nagy mindenségben keres magának egy pontot, melyen megnyugodhatik, melyből kiindulhat. — Gyöngye, korlátokhoz kötött testét szelleme tulzárnyalja, és nem a földön, de azontul keresi és találja megnyugvását. — Legelső mi szemébe tünik — a csillagos ég. Vajjon van-e kegyetek között t. hölgyeim és uraim, ki ne gyönyörködött volna már szép tavaszi vagy nyári estén a csillagok milliardjaiban? Vagy a ki el ne merengett volna olykor-olykor a dicső mindenség látása felett?! Es ha hölgyeink szemét ragyogó csillagnak mondjuk, kedvesebb, hizelgőbb dicséretet a csillagok egyike sem kívánhat. — Igaz ugyan, hogy a csillagnak csupán szelid fénye, fényének játszi váltakozása köt le minket, de azért nagyon esalódnék az, ki hölgyeink szemében csak ennyit keresne. — Hát az égető szemsugár, e tüzesen szikrázó csillagfény nem bir-e amazal vetekedő varázsszal? Es a jéghideg pillantás nem hat-e fagyasztóló a felhevült ke-

rik az utat és módot, melylyel ily segélyhez jutni lehet.

Az ily nyomorultak kikutatására, segélyezésére kellene a jótékonycélú egyleteknek súlyt fektetni. Az oly jótékonycélú egyletek feladata volna kikutatni azon szegényeket, a kik segélyben egyáltalán nem részesülnek, mert ilyen van legtöbb.

A szükséges pénzt könnyen elő lehet teremteni, csak akarat kell hozzá. Tartson minden ember egy perselyt a házában. Egy ily persely minden piacon 2 krajczárért kapható. Tartsa azt asztalán, hogy mindig szeme előtt legyen néki is, vendégeinek is. Az a két krajczáros persely bizonyára legszebb dísz lesz szobájának. Ha valami öröm éri, ha valami kedve szerint sikerül néki, ha váratlan vagy jó jövedelemre tesz szert, ha jó üzletet köt, vagy ha pénzt megtakarít: dobjon bele 1—2 krajczárt. Ha valaki jön hozzá és valami szívességre kéri; ha társaságot fogad, ha mulatságot rendez: dobasson a perselybe mindenkitől 1—2 krajczárt. Ezt sem ő, sem más meg nem érzi, de megérik a szegények, a nyomorultak, a kik éheznek és fáznak.

A sok krajczárból forint lesz, a sok forinttal sok ember nyomorán lehet enyhíteni. A pénzt ne adják természetben oda, mert az ily nyomorult nem tudja magának jól beosztani, hanem vásároljanak érte élelmi szereket, fát és ruhaneműket és ezt osszák ki, havonként vagy negyedévenként.

Ezt megteheti minden magán ember külön, egyetl nélkül is. A perselyekben összegyűlt pénzt havonként át lehet adni — az adomány rendeltetése szerint — ama jótékonycélú egylet kezébe, mely vele egy területen, vagy ahoz legközelebb működik. — Az egylet tagjai kutatás nélkül is találhatnak elég olyan nyomorultat, ki más oldalról segélyt nem kap; megkérdezik nevét és lakását, bejelentik a választmányának, ez kiküldi egyik tagját az illető helyzetének megvizsgálására czéljából, felveszi a segélyezendőkhöz és kiadja neki havonként a rája eső részt élelmi szerekben, télen pedig fában és ha szükséges ruházatban.

A ki ezt teszi, annak házába a megelégedés fog bevonulni; mert nincs felemelőbb tudat, mint az, hogy szenvedő embertársainkon segítettünk, az éhezőknek enni adtunk, a didergőket melegengettük és a mezteleneket felruháztuk.

Enyhítsük tehát a nyomort.

Közgazdaszat.

Értesítés.

Van szerencsém az amerikai szőlővesszők eladására vonatkozó miniszteri hirdetményt az alábbiakban a t. gazdaközönségnek tudomására juttatni. P.-Apáti, 1887. január 6.

Vajda Gyula, gazdasági egyll. titkár.

Amerikai szőlővesszők eladása

I. Kik kaphatnak amerikai szőlővesszőt? Amerikai szőlővesszők csakis zár alatt levő, tehát olyan községek határába szállíthatók a melyek határában phylloxera már konstataáltott; ez okból, amerikai szőlővesszők csakis ily községekben szőlőbirtokosoknak adhatnak el.

II. A vesszők ára s kiadásuk ideje: Amerikai szőlővesszők 1887. tavaszán adatnak el, következő áron:

a) Hazai telepekről származó vesszők:	
gyökeresek	simák
Riparia sauvago	20 forinton, 10 forinton,
b) Franciaországból való behozatal útján szerezhető a következő fajta, amerikai szőlővesszők:	
gyökeresek	simák
ezre	
1. Jacquez	58 frt — kr. 12 frt 50 kr.
2. Herbemont	— frt — kr. 30 frt — kr.
3. Violla	100 frt — kr. 30 frt — kr.

A fentnevezett fajták közül a Riparia és a Violla csakis mint a phylloxerának ellenálló alanyok használhatók, s onnélfogva bortermelésre való használat czéljából nemes szőlőfajtákkal beoítandók; ellenben a Jacquez és Herbemont, úgy az európai fajok beoítása után való nemesítésre, — tehát ojtó alanyokat, valamint közvetlen termelésre — tehát ugynevezett „direct-termőkül” — egyaránt használhatók.

Önként értetik, hogy a megrendelők által támasztott igények a Riparia-faj tekintetében csakis a hazai telepeken levő készletek erejéig, a Franciaországból hozatandó vesszők tekintetében pedig azon készletek erejéig fognak kielégíthetők, a mennyi a felsorolt és főleg Herbemont fajtából, csak kisebb mennyiségben kapható vesszőkből egyáltalán beszerezhető leendő. A mennyiben az árak egyik vagy másik faj tekintetében időközben feljebb emelkedőnek, erről a közönség hirdetmény útján értesítettnek fog.

A fentkelt árakban a hazai telepekről származó vesszőkre nézve a csomagolás és a telephez legközelebbi vasútállomáshoz való szállítási költségei, — a Franciaországból hozatandó vesszőkre nézve pedig a csomagolás és a Fiuméig való szállítási költségei (mint melyeket a kormány fog viselni) befoglaltatnak. A hazai telepekről származó vesszőknél a telephez legközelebb eső vasútállomásról, a Franciaországból hozatott vesszőknél pedig a Fiuméből a rendeltetési helyig való szállítási költségei, a vevők által fizetendőek.

Ugy a szőlővesszők ára, mint a vasuti szállítási költségek utánvétel útján fognak a vevőktől beszédetni.

III. A terjesztésre ajánlható amerikai szőlőfajták ismertetése. A Jacquez és Herbemont-fajták, úgy az európai fajok beoítása után való nemesítésre, tehát ojtó alanyokul, valamint közvetlen termelésre, tehát ugynevezett direkt-termőkül egyaránt alkalmasak és előnyük több más faj fölött az, hogy — az eddigi tapasztalatok szerint — a talaj tekintetében kevésbé válogatóság és jól diszlenek még oly földben is, melyben több más amerikai szőlőfaj nem képes megélni. Mint ojtóalanyok, az említett két fajnak e mellett még azon további előnye is van, hogy a mennyiben az ojtás nem foganna meg, maga az alany is mint direkt termő szőlőfaj élvezhető bort szolgáltat, mely bor a Herbemont fajnál kellemes, a hazai kadarkaboréhoz hasonló zamataival kiválóan értékes, a Jacquez-fajnál pedig sötétvörös színénél fogva gyengébb vörös borok színezésére előnnyel használható, s ezen tulajdonságánál fogva már most is a francia borpiazzokon élénk keresettségnek örvend és aránylag magas áron (hliterenként 50—60 frankon) kel. Megjegyeztetik azonban, hogy e fajok az ország minden szőlővidékére csak mint alanyok ajánlhatók, ellenben mint direkt-termőkül — clima szempontjából — csak azon vidékeken fognak sikerrel művelhetők, a melyeken a kadarka jól megéri. Emlél hívősebb éghajlat alatt a növény gyümölesét nem lenne képes kellőképen megélni. Megjegyeztetik továbbá, hogy ezen fajok mehezen gyökerecsednek meg. A szokásos iskolákban való gyökerezetés mellett a sima vesszőknek átlag alig 5—10 száztőlji ered meg. Kedvezőbbé lehet tenni a gyökerezési eredményt, ha a sima vesszők más fajta tökére az u. n. sarkantus ojtással reoítatván, ily módon gyökerezíttetnek.

A Riparia, jó minőségű televenyalajban, főleg vöröses, vasas földben nemesítésre alkalmas alany; semmiesetre sem ajánlható e faj sovány, tulszáraz főleg fehér meszes, márgás és agyagos talajnemekre.

belre? De hölgyeink szeméről beszélnek, pedig a csillagokról kellene szólnom. — Így van az, ha a kettő közül mindig amazt szemlélem szivesebben. Reményem uraim! Önök is velem tartanak. — De tulajdonképen nem is csillagokról akarok én szólni, hanem csillagról, ránk nézve a csillagok csillagjáról — a „fénynek, hőnek, mozgásnak, életnek, minden szépségnek vakító forrásáról, az isteni napról.” — E rendkívül nagy és hatalmas égi testről, melynek hatását 148 millió kilométer távolságról érezzük, mely földünk ily óriási távolságban is járszalagon vezet. — Kimondani könnyű e távolságot, de elképzelni felette nehéz. — Egy gyorsvonat, mely óránként 60 kilométert halad, 266 év alatt érne oda. — És ily távolságról ad életet a földnek, mert joggal elmondhatjuk Flamarrinnal: „Mindaz, a mi jár, kel és él a mi bolygónkon: a Nap fia.” A nagyszerű bort, melynek átlátszó piros színe asztalunk díszé, a pezsgőt felszálló gyöngyeivel a kristálypohárban, szintén a Nap sugarai szűrtek meg számunkra. A fa, melylyel télen tüzet élesztünk s táplálunk, nem egyéb mint darabokra törtelt napfény. — A malmot, mely vízre jár, vagy melyet a szél hajt, a nap tartja mozgásban. — És a vasuti vonat, mely az éj sötétjében, hóban, esőben vágat odébb, mint a repülő sárkány robot el zakatolva a mezőkön, által halad a völgyek felett, felkapaszkodik a hegyek közé, éles fűtynélssel hagyja maga után a lejtőket, s szeméi halványan világitanak a ködön át; az emberi szorgalomnak ez a modern állata, mely az éj sötétjében és fagyán keresztül robot, szintén a Nap fia. — A mely bizonyos, hogy az az erő, mely az óra kerekét mozgásba tartja, attól a kéztől származott, mely felhuzta az órát, ép oly bizonyos, hogy minden földi hatás és erő a Naptól nyeri eredetét. — A nap susog a szellőben, csörg a pataokban, süvölt a zivatarban és csattog a csalogány nem fűradó nyelvében. — Minden tűz, a mely ég, minden láng, a mely világít, neki köszöni életét. — És midőn két hadsereg tör fegyverrel egymás ellen, a lovasság minden összecsapása, két tábor minden esatája, nem egyéb, mint a Nap mechanikai erejével való visszaélés.

Es ez nem költészet. Ez való. Ez tudomány. De ime elragadt hevem, — tudományos dolgot irok akaratom ellenére. Pedig tarthatnék tőle, hogy valamelyik szakértő, — mint a multkor, ugy most is, — nagyon megkritizál. Es

joggal. Az időről igérek felolvasni és a Napról beszéllek. — De mit tehetek róla, mikor engem a Nap szépsége, nagysága, rendkívülisége elragad. S ugy vannak velet. kegyetek is! Mert van-e ember a földön, kiben nincs önbecsülés? Es dobjon rám követ az, ki magamagát önbecsülése rovására „sötétségnek” nem nevezi, midőn imádoitjának azt mondja: Te vagy a Nap, én az éj, teljes telet sötétséggel. — Igaz, hogy a Nap is, de higgyék meg, — minden hódolatom daczára is ki kell jelentenem, — hogy az imádoit is megtisztelhetve érezheti magát ez összehasonlításal. — S ha az imádoithoz „Hozzá”, „Róla” köteteket írnak, engedjék meg nekem is e kitérést. — Hisz én e Föld gyermeke vagyok és e Föld rajongó szoretettel, ellenállhatatlan vonalozommal szereti és követi a Napot. Csak mutatja, színi tetszelgésből az ellenkezőt, el-elfordulván néha tőle, de csak azért, hogy addig is a másik oldalát mutassa meg. A csillagászok ugyan mást állítanak, más okból magyarázzák ki a földnek saját tengelye körüli forgását, így a nappalnak és éjjelnek szabályos változását, de ki tudja, nem kaczerkódás-e ez nála? Mert ha a föld nem bir vele, honnan került ez gyermekeibe? Es a földnek e tetszelgése igen áldásos ránk nézve, mert e nélkül vagy mi, vagy az amerikaiak lennének örök sötétségben. — Pedig ugy-e bár akármennyire szeretjük a társas estélyeket, még is csapás volna ránk nézve, ha többé nem látnók a felkelő napot. — Es ha ellenkezőleg örök nappalunk volna, nem fájlalnók-e társas, továbbá thea-tarokk-serablya estéink elmaradását? De nagyobb baj volna az, hogy nem tudnók mikor van a hónap vagy quartalis elseje — e nélkül pedig esendes a mulatság. — Ime oda lyukadtam ki, hogy az embernek a föld maga adja meg szabályos forgása által az idő-mértéket, a napot. A föld tehát — tetszelegvén — folyton forog saját tengelye körül, de azért a napot egy pillanatra sem hagyja el, követi, kíséri. (mert a nap is halad előre) de hogy fel ne tűnjék annyira, nem közvetlen utána megy, de körül keringi. (Mi is gyakran teszünk ekkép). Egyszeri körül keringés alatt 365-ször fordul meg saját teugelye körül. — E 365 napot évek nevezük. — Azon bizalmas viszony, mely a Nap és Föld között van, szintén csak számunkra szolgál, — mert nem kell más mérték után néznünk. — Különbön olyan is sok van — nem mondom, hogy köztünk, — kik legjobban szeretnék, ha az időt, az éveket egy

A vialla, hasonlóképen mint ojtóalany, jó eredményel műveltetik vulkanikus képződésű talajnemekben.

IV. A vesszők kiadásának föltételei; helyes művelése iránt vállalandó kötelezettség. Azok, a kik amerikai szőlővesszőket akarunk venni, az ez iránt az országos borászati kormánybiztoshoz benyújtandó magrendelésben kötelezik magukat arra, hogy a művelés tekintetében kiadandó utasításokhoz alkalmazkodni fognak.

V. Megrendelési minták. Hogy a termelőknek az amerikai szőlővesszők beszerzése iránti lépések tétele megkönnyítessek: külön nyomtatott megrendelési minták készíttetnek, melyek az illető felek által — a rovatok megfelelő kitöltése mellett — egyszerűen aláírandó és beküldendőek.

Ily megrendelési minták — szóbeli vagy írásbeli megkeresésre — szerezhetők a borászati kormánybiztosságtól, az összes vinezellér-iskolai igazgatóktól (Erdőszeg, Tarcal, Budapest, Nagy-Egyed, Ménés, Pozsony); a borászati vándortanítóktól (1. Tuss Antal, Gödöllő. 2. Vitál Kornél, Esztergom. 3. Fröhwrth Ferencz, Szombathely. 4. Palámbi Gábor, Mád. 5. Dzsó Miklós, Pés. 6. Dák Tamás, Székesfehérvár. 7. Heinrich József, Szeged. 8. Réc Sándor, Ménés. 9. Guzmán Dénes, Misztófalva (Szatmármegye.) 10. Fekete Pál, Szőkefalva (u. p. Dicső-Szent-Márton); A phylloxera-felügyelőjelöltektől (1. Lohoczky Dzsó, Budapest. 2. Máriaassy Antal, Kassa. 3. Wény János, Fehértelplom) és végre azon törvényhatóságoktól, a melyek területén phylloxera által inficiált szőlők léteznek.

VI. Hová küldendőek a megrendelések. A kitöltött megrendelési izek az országos borászati kormánybiztoshoz (Budapest, csillag-utca 8. sz.) küldendőek be és pedig legkésőbb 1887. év január hó 10-ig.

VII. A visszaküldemények kiváltása. Megjegyeztetik, miszerint a megrendelő alávetni tartozik magát annak, hogy az esetben, ha az utánvételt küldött vesszőküldemény átvétele iránt bármilyen okból nem intézkednek: a miniszterium a vesszők vételárát, a fölmerült összes szállítási és egyéb költségekkel rajta behajthassa. A szállítmány késő kiváltása következtében szenvedett károkkért támasztható kártérítési igényeknek hely nem adatik.

Kelt Budapesten, 1886. december hóban.

A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium.

Hirdetmény.

65,809. sz. — Az amerikai szőlővesszők eladására vonatkozólag közzétett hirdetmény kapcsán — a hirdetmény II. pontjának 5. kikezdése értelmében — ezennel tudomására hozatik az érdekelteknek, hogy a Herbemont sima vesszők ezrének ára 40 frankról 62 frankra, az az 20 ftról 31 ftrra emelkedett; ugyanezen fajtából pedig a gyökerező vesszőkészletek már ki vannak merítve.

Kelt Budapesten, 1886. évi december hóban.

Földművelés-, ipar, és kereskedelemügyi m. kir. ministerium.

Fővárosi levél.

(Szenzatiós öngyilkosság. — „Abenszeradzo.” — Uj év után.)

A táviró e hó 3-án megdöbentő esetről hozott hírt a fővárosba. Egy nagy ur család sarja, egy tekintélyes fővárosi egyéniség veje, egy szép fiatal asszonynak néhány nap óta férje: föbe lötte magát.

Kinos feltűnést keltett a fővárosban az a villámgyorsasággal elterjedt hír, hogy Vásonkeőy Imre, ki csak néhány nappal ezelőtt vezette oltárhoz Eberling Antal tekintélyes fővárosi kereskedő leányát, ó-szönyi kastélyában golyót röpített agyába, hatrahagyva egy fiatal özvegyet, ki öt nappal ezelőtt boldogan, a jövőbe vetett legszebb reményekkel követte férjét új otthonába.

Hogy e borzasztó családi tragodiának mi volt az indító oka, azt csak az Isten, meg az a ravatalon fekvő holttestem tudná megmondani, ha egy darab ólom örökre el

általán nem számítanak. — Ezek közé tartozott XV. Lajos udvarában azon két hölgy, kik mindig az év utolsó hetében határozták el egymás között, hogy hány évesek legyenek a jövő évben. — Mások ellenben szeretik számítani, de visszafelé. — A hölgyek egy része, monda szerint, irtózik a 30-as számtól. — Mint történeti tényt beszélnek, hogy a Lajosok korában, Párisban, a szép nem között annyira elharrapódzott a lovak hajtása, hogy a közlekedést egész megakadályozták. Nem tudom hirtelen hanyadik Lajos, ezt meggátolni oajtván, szigorubbnaul szigorubb rendeleteket adott ki — minden hatás nélkül. — Végre egyik bizalmasa tanácsára, kihirdettette, hogy azon nőknek megengedi a lóhajtást, kik igazolni képesek, hogy XXX-dik életévüket betöltötték. — Másnap fogat nem volt látható. De van a Föld és Nap ezen platonius viszonyának egy irigy ellensége, ki (személyesítve) a Földért rajong, azt el nem hagyja és mikor a Nap nem látja — (ugy a coulissák megett) — esendes estéken ábrándos szelid fényvel tekint le rá — ez a Hold. — Az ő mozgása, bujkálása, változó állása — a Földhöz és a Naphoz, szajba meg hetteinket és hónapjainkat. — Néha a csendes kedély felforr benne, a Föld és a Nap közé furakodik, eltakarja szemünk elől a Napot, — de azt ritkán észlelhetik az emberek, századok eltelnének néha, mig ugyanazon a helyen ismét bekövetkezik. — De már nesztét vettük, hogy készül e merényletre és a jövő évben, tehát 1887 aug. 19-én, hazánkban látható teljes napfogyatkozás kezdőd-e. — Szini előadásaink, estélyeink soha sem kezdődnek akkor, mikorra „hirdetjük, ezt a rendeltenséget bizonyára földünkötől tanultak, mely nem épen 365 nap alatt kerül körül a napot. — Ezért kell aztán szökő évet számítanunk. — Az év kezdeténél, talán e rendeltensége miatt, nem hallgatunk intő szavára, pedig határozottan a tavaszi napéjegyent, márczius 1-ét jelöli ki. — Daczára ennek, január 1-ére tették az emberek az év kezdetét. — E naptól már csak pár óra választ el s itt e teremben üdvözöljük a kezdődő új évet. — Tartsa fel az új év is köztünk az egyetértést, növelje műkedvelőink kedvét, buzgalmat. — Minthogy az idő tengerében az egy-pár elválasztó óra ugy sem számít, — fogadják ez új év megnyíltával legjobb kívánataimat.

Perjéssy László.

nem némitotta volna. Beszélnek ugyan mindenféléről, mondják, hogy házassággal akart zilált anyagi viszonyába rendet hozni, és mert nem sikerült, ölte meg magát; mondják, hogy fiatal neje tudott meg egyet-mást viharos előéletéről és az e fölött történt összekocczanás kergette a halálba; beszélnek amerikai párbajról is, de ezek mind csak képtelen föltevés, mert a valódi okot senki sem tudja. Az tény, hogy az 1 1/2 millió értékű vagyont örökölt fiatal ember legénykorában kissé könnyen élt, annyira, hogy anyja gondnokság alá akarta helyezni*) az is tény, hogy az após, veje meghívására, hozzáutazott és négy órával visszaérkezte után már táviratilag értesítették veje haláláról; de minden más pusztá mende-mondán alapul. Talán a legközelebbi napok nagyobb világosságot fognak deríteni e szomorú esetre.

Végre-valahára tehát mégis megértük Sárosi Ferenc „Abenszeradzo” című új dalművének színrehozatalát. A fővárosi közönség már elhinni sem akarja, hogy e dalmű a mi operaházunkban színi kerül, mert előadását már annyira halasztották el, hogy szinte meglepetést képezett a színrehozatala.

Sárosi, e derék és nagy tehetségű fiatal zeneszerzőnk, ismét teljes sikert aratott. Mikor „Aitala” című műve színre került, nagy jövőt jósoltak neki, mennyire nem ok nélkül, azt új mostani sikere bizonyította be. A dalmű szövegét Chateaubriand után Bartók Lajos írta és az is mesteri kézre vall, mert tele van költői szépségekkel.

Még néhány sort akarok szentelni az újévnak. Hogy már elmúlt, azt csak a házasterek és a levelhordók sajnálják, míg más halandó a könnyebbülés sóhajával, de ijésztően meglapult tárczával tekint vissza rája. Újévnapján minden oly szép, oly mosolygó volt, már tudniillik nem a természet, hanem az emberek. Ma már minden megváltozott. A házmaster ismét oly goromba, mint volt, a levelhordó rendszeren hozza a levelt és csak a bajusza közt dörmögi a „jó napot,” a pincézér ismét tizenötöt hivatja magát, a szakácsnő megint csak egész napon át zaörtölődik, a czipőim is csak új év napján voltak igazán fényesek; szóval: új év napja elmúlt és ez meglátszik mindenkin.

Ha valaha az Isten annyira felviszi a dolgomat, hogy törvényhozó leszek, indítványozni fogom egy oly törvény alkotását, mely hat havi súlyos börtönt mér arra, aki valakinek új évi ajándékot ad.**)

Levelezés.

Rimabrézó, 1887. jan. 2.

T. Szerkesztő ur! A kishonti ág. ev. esperesség tanító egylete mult hó 28-ikán ülte meg száz éves fennállásának örömmünepét, azon sorrend szerint, mely e becses lap mult évi 52 ik számában közléte. — A jubileumi ünnepély szellemi, tehát försze. t. i. egy a két körlelkész által mondott szent beszéd kereked, alkalomhoz mért, tárgyilag, s mesterileg előadott tartalma, mint a tanító egylet érdemes tisztviselői által szerkesztett, részint felolvasott, részint elszavalt, kizárólag magyar munkálatok érdeket keltő tanulságos volta, minden tekintetben kielégítő — a csipős hideg daczára is — tekintélyes számban összegyűlt díszes hallgatóságot.

Említett munkálatokat megynék királyi tanfelügyelője volt szíves magához venni, bizonyonyal azon nemes szándékkal, hogy tartalmukat — s ez által a hazaszeret pártját ritkító koru egylet történetét is — szélesebb körben tegye ismertté.

Isteni tisztelet után a tanítóegylet özvegy-árva társ-pénztára javára tartott offerorium körülbelül 25 frtot tón; az egyes tanügybarátok s egyházak e czelu adományai eddigelé a 100 forintot meghaladják, mely összegben a rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaság — e helyen is forró köszönetnyilvánítással nyugtatott — 25 frttal vett részt. — A többi adományok nyugtatását e becses hírlap hasábjain akkorra tartja fenn magának az egyleti pénztárnok, midőn a számos helyről még be nem folyt, de remélhetőleg befolyandó segély-összegek is kezei közt leandenek, midőn kötelességének ismerendi, a legutolsó fillérig számot adva kinek-kinek névszerinti feltüntetésével, halás köszönetét az egylet, illetve a tanítói özvegyek s árvák nevében kifejezni.

Körülbelül két óraker délután foglalt helyet a vendéglő nagy termében csinnal felterített hosszú asztal mellett az ebédelni is itt maradt — sajnos csak 24 tagból álló — társaság. Toasztaban az izletes étkek s a pompás nektárszerű bor mellett „ez alkalommal” nem volt hiány. Idős Farkas József egyleti elnök lelkes beszédben köszöntötte fel az esperességi elnökséget, a kir. tanfelügyelőt s a lelkes kart. Tanfelügyelő ur a tanítói karért s a tanügybarátokért ürité poharát. — Rövid szünet után ismét fentemlített tanítóegyleti elnök éltette a templomban szónokolt két papi dekanust, s ismét csak ő a rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaság vezérigazgatóját, s ennek képviselőtében jelen volt Koreny Gyula erdőmester urat, — s oh különös ironia! épen őt, az egylet elnökét, ki e jubileum körül is annyit fáradozott — őt felelték el jelenlevő kartársai felköszönteni; mit ő azonban aligha vett rosz néven, mert meg van róla győződve, hogy szíveikben csakis jót kívánhatnak neki! — Itt mondják el neki általam a lelkes „éljent!”

És azokat, kik itt voltak: „áldja Isten!

S rájuk boldog új évet derítsen!”

Egy tanügybarát.

Rimaszombat, 1887. január 6.

T. Szerkesztő ur! Csodálatos volt előttem, hogy a még mult évi májusban megalakult s működését az atletikai ünnep rendezésével megkezdett tornaegyletünkéről semmi tudósítás. Utána jartam és kislult, hogy az a néhány derék fiatal ember, kik kezökbe vették az egyesület gyakorlati oldalát, nem csinál belőle zajt, hanem tesz, a mit az adott körülmények között tenni lehet. Még most nem sokan vannak, alig tizen-tizenketten, de valamennyi lelkes tornász, kik tudják, érzik, mivel tartoznak idegeiknek, izmaiknak. Pedig tizszer annyi telnek a fiatal nemzedékből; ugyde a testedző sport helyett kényelmesebb a szellemi-hentő (?) „csöndes.” No de hisszük, másképp lesz ezután.

*) E vélelem már megezőfoltatott.

**) Mi pedig akkor nem hordjuk ki az újságot — Szerk. Inyen.

A szedő.

Csak azok a buzgó férfiak ne rejtsek el véka alá a gyertyát, hanem engedjék világolni, hogy mások is lássák, hol kell keresni szórakozást, üdülést; ne hallgassanak az elfogultság bírálataira, hanem agítaljanak erősen a jeles ügy mellett, s vonják bele az oda való elemeket, hogy a tornának minél több apostolt nyerjenek. Így lesz áldáshozóvá a testgyakorlat, s hatásában érezhetővé, ha a közönség körében minél nagyobb tért hódítanak. Meg lehetünk győződve, ha így haladnak, a legközelebbi tavaszon nem vendégtornászok előadásain, de saját edzett férfiakban fognak gyönyörködhetni.

Az egyesület működő tagjai — állandó helyiség hiányában — az épülő törvényszéki palota egyik, csak nagyjából elkészült termében esténként tartják gyakorlataikat. S az eszközök? Ezeket Springer ur a saját költségén állította össze. Ily tény már magában is teljesen megérdemli elismerésünket. Az érdeklődőket mindig szívesen fogadják a gyakorló órákon. Már csak a megjelenés maga is buzdító.

Ez ideiglenes helyiség költé fel bennünk a gondolatot, hogy bizony ideje volna már arról is gondoskodni, hogy az egyesület alapszabályait, melyek a szervezők elkészültek, megerősítés végett a belügyminiszteriumhoz felterjeszték. Hol rejlik a hiba, nem tudom; de úgy látszik az atletikai ünnep deficitje nagyon ellankasztotta a figyelmet. Fel kell azért eleveníteni s összehívni a közgyűlést.

Nem térhetünk ki itt az állandó tornacsarnok kérdése elől. E nélkül nincs fejlődés. Foglalkozni kell vele társadalmilag és sajtó útján egyiránt, hogy a közvélemény előkészíttessék. Szóljanak hozzá, kik erre kompetensek. Gyakorlatilag megoldani e kérdést — szerintem — csak úgy lehet, ha az egyesület — nem levén elegendő anyagi ereje — oly elemekkel társul, melyeknek az állandó tornacsarnok színterületfeltétele. Ilyen a helybeli főgymnasium s a többi alsóbb iskolák fentartása által engagirozott város. E három tényező erejének összevetése csakhamar biztosíthatja az állandó tornacsarnok felállítását.

A nemes város — meglehetünk győződve, — a közoktatás s közegészségügy érdekében foga készséggel fog adni helyet a jánosii kapunál kezdődő rengeteg nagy vásártéren, adni fog elegendő téglát; most hát a szakértők dolgozzanak ki alkalmas épületervet, mennyiből lehetne egy ily tornacsarnokot felállítani és felszerelni. Azt hiszem, azt az egy pár forintot társadalmunk s az építőtest tényező könnyen megbírnák. Athletikus.

Hírek és vegyesek.

Tisztelettel kérjük lapunk azon olvasóit, kik előfizetési díjakkal még hátralékban vannak, szíveskedjenek a lejárt időre eső összeget kiadóhivatalunknak megküldeni.

A megyei közigazgatási bizottság rendes havi ülése holnap, folyó hó 10-én délelőtt fog megtartatni, ugyanaz nap délutánján pedig a számonkérő szék ülésezik, hogy a megyei hivatalok ügyforgalmának számadatait megállapítsa. Ez adatok előttünk még most — ismereteseik nem lévén, közzétételüket, — ha és a mennyiben velünk közölve lesznek, későbbre kell halasztanunk, tiszteletteljesen kérve a megyének területén levő közhivatalok főnökeit, miszerint ama közérdekű adatokat nekünk megküldetni szíveskedjenek.

Téli árvíz folyogte e hó 8-ik napjának éjszakáján azon községeket, melyek alatt Rima folyóknak ugyanesak rohamosan terült el a lapályos teréken úgy, hogy a mint halljuk, némely szelső hazak lakói, megjedve az ilyen időszakban emberemlékezete óta nem mutatkozott víztömegtől, már menekülésre szánták el magukat. Az ár éjféltkor őrte el azon veszedelmes pontot, melyen túl már csapás lett volna; azontul esőkent a veszély láthatólag. Kárt ugyan okozott így is, de szerencsétlenség — hála a gondviselésnek — még nem fordult elő. Közlebbi részletek lapunk zártáig még nem érkeztek.

Országos vásár volt nálunk tegnap és tegnap előtt, — e hó 7. és 8-ik napján; az az lett volna, ha el nem mossa a víz, s keresztet nem huz iparosaink és a városi közönség többi részének számításai fölé Gáspár, Menyherth és Boldizsár, kik ezuttal épen nem királyilag viseltek magukat. Loes pocsban, csuron vizesen ögyelgő néhány ember a vásártéren, utczákon, boszankodó árusok néhány sátor alatt, kik elkekeredve leskelődnek egy-egy napusár után, — zsufolásig telt koresma szobák, melyekben a fázékonyak melegedve, borozgatva szidják a „három király”-okat. Ez a mostani vásár képe. Pocsék, aminő csak lehet több napi havazásra jött sürű eső alatt. — Adás-vevésről szó sem lehetett. A veteményes zsákok letakarva heverték a kocsikon, annélkül, hogy egy-két esetet kivéve müért szemek vizsgálódása elé kerülhetek volna. Mozgalmasabb csak a lábás jóságok piaeca lehetett volna, ha az eladni szándékkolt barmok egy részével még az utról vissza nem fordulnak a gazdák, kik vagy nem tudták, hogy sok kupez várákodik reájuk, vagy nem voltak kénytelenek nyomott áron adni túl jószágaikon. — Délben már csendes volt a külső vásártér is. — Ilyen körülmények közt sem kereslet, sem kínálat, minek pénzbeli okára nézve a szemlélő nem tájékozhatván magát, mi is a „három király”-okat teszük felelőssé amiatt, hogy vásáruk mozzanatairól bővebb értesítést t. olvasóinknak nem nyújthatunk.

A helybeli polgári-olvasókör mához egy hétre, e hó 16-ik napján tartandja nyilvános táncmulatságát, melynek sikere, hogy minden tekintetben öröndetes leand, azt a már eddig észlelt készülődésen kívül kétségtelenné teszi azon buzgatom is, melylyel a rendezőség minden várákózást felülmulni törekszik annál inkább, mert ezen mulatság nyilván meg farsangi vigalmaink sorát, vendégeik sora bizonyosan bosszu leand.

Magyar olvasó-kör alakult közelebb Klenócson. E hazafias czélu intézmény létesítését több oldalról és szándékosan gördített akadályljal akarták némelyek (?) lehetlenné tenni. — A kik felvidéki ellenségeink izgatásait folyton figyelemmel kísérik s tudják, hogy épen Klenóc községe az, mely eddig leginkább engedte magát magyarolles irányban befolyásoltatni: bizonyára elismerőleg vesznék tudomást ama buzgalomról, mely a hazaszeretet oltárának Klenócson templomát emelt. Adja Isten, hogy ez oltár fellobbant tüze soha ki ne aludjék, de terjessze melegét naponta szélesedő körökre. A körelőke Scholez Miksa erdész, jegy-

zőja Svehla Lajos tanító. A legmelegebben ajánljuk e kört nemcsak közművelődési egyesületünk, de felvidéki tehetősebb honfitársaink becses figyelmébe is, mert az ő gyámolításuk — legalább egy ideig — feltétlenül szükséges arra, hogy a klenóczi magyar olvasó kör, — mely épp a mai napon kezdi meg nyilvános életét — megerősödvé, hivatását betölthesse.

A rimaszombati iparos segédek önképző- és segélyegylete évi rendes (III) közgyűlést folyó évi február hó 13-ik napján (vasárnap) fogja megtartani. — A közgyűlést kötelességünknek tartjuk általában az érdeklődő t. közönség, különösen az egylet alapító, pártoló és tiszteletbeli tagjainak figyelmébe ajánlani annál inkább, mert az egylet e közgyűlésen adván számot immár három éves működéséről, egyuttal alkalmat ad arra is, hogy életképessége iránt mindenki alapos véleményt mondhasson. — Ugyanekkor fognak az egylet tisztí állásai — részben újakkal — betöltetni, s miután elnök, pénztárnok és titkár alapszabály szeriat — csak önnálló iparos esetleg nem iparos is lehet, e közgyűlésnek bizonyára lesznek közérdekű eseményei is.

A farsangi idény beköszöntött nálunk is Vizkereszt napjával, még pedig — amint az időjárásból következtetni lehet — rosz kilátással azokra nézve, kik a táncz vigalmak látogatásakor is csak „saját alkalmatosságuk”-on — gyalogosan — követhetik „Carneval urfi” robogó kocsiját. — Ez ugyan nem volna valami nagy baj. Nagyobb az, hogy amittől földművelőink már is rettegnék, a két nap óta szakadó esőzés miatt ha vetéseinkről szét foszik a jótékony téli takaró, s jönnek a száraz, fagyos napok, megsemmisülnek az ősi vetéshez fűzött remények. — Egyébiránt „a jövő Isten kezében van,” s habár az új év első napjai a föld művelői számára ma még nem nyújtanak bő aratásra megbízható kilátásokat, de különös veszélyek előjelei sem észlelhetők. — Nyilván ilyen meggyőződést táplálnak a különféle nyilvános vigalmak rendezői is, kik ez idén sem mulasztják el a jó alkalmat arra, hogy közönségünk mulató kedvét jótékony ezélok érdekében tegyék hasznosan jóvedelmözkké.

Öngyilkosság a mézes hetek elején, e czim alatt tudatják a napi lapok Vásonkeőy (anya névén György) Imre órányai gazdag földbirtokos halálát, ki házassága ötödik napján agyonlőtte magát. Az eset maga — fájdalom — ma már nem rendkívüli. Az öngyilkosság hírei már állandó terjedelmes rovatot képeznek a fővárosi lapokban. Vásonkeőy Imre (gróf Zichy János természetes fiának) esete azonban szokatlan feltűnést keltett annyira, hogy fővárosi hírlapjaink három napig hasáb száma foglalkoztak vele, találgatásuk szálaít egész a legbensőbb családi élet — nem nyilvánosság elé való — részletezéseig vezetve. Mi csak annyit említnék róla, hogy az erőszakosan kimult gazdag ifju, némi könnyelműsége mellett is birt sok olyan jó tulajdonsággal, melyek a nyilvános életnek egyik jeles alakjává tehettek volna, — erre vall az általános szeretet, melyben vidékén örvendett, e jó tulajdonsága által nyerte el — a megrendítő csapás miatt ma súlyosan beteg — neje, Eberling, Antal budapesti gazdag és tekintélyes kereskedő leánya Amelie kezét. — Öngyilkosságának valódi oka még tudva nincs. — Egyébiránt e hirt a „Pesti-Hírlap”-ból vettük át, melynek ez évi 4. 5. 6. száma igyekszik reá világot deríteni.

Iparpártolás. Hogy miként karolják fel épen az előkelő körökben a feltétlenül versenyképes hazai ipart, erről egy jellemző esetet mesélnek, mely valósággal nemrég így adta volna magát elő: Egy sugárúti palota tulajdonosa Bécsben rendelt meg több szobára való bútort, és midőn már a szállítás ideje elérkezett, azon veszi észre magát, hogy sem vasuton, sem gőzhajón, hanem kézi kocsikon liferáltanak a drágábbnál drágább bútordarabok. Az ez iránt megkérdezett inasok K. asztalos helybeli műhelyét nevezték meg, mint a honnan a búturok valók; az asztalosmester pedig nem látta át, miért eltitkolni, hogy az illető búturokra biz ő Bécsből kapta a megrendelést, azt pedig mégis költséges komédiának tartotta volna, ha a búturok előbb Bécsbe és onnét ismétretour kellett volna szállítani. Vajjon most már a nem bécsi búturok tetszetek-e a megrendelőnek, erre nem tejeszkedik ki a fáma.

Apró hírek. Minisztereink fáradozásai, hogy a Magyarország és Ausztria közötti kiegyezésre vonatkozó s újabb 10 évre megkötendő szerződést megköthessék, eddig nem vezettek kedvező eredményre, — ellenben alapos kilátás van arra, hogy a Románia és koronánk országai közt egy év óta tartó, s mindkét részről gazdasági válságot eredményezett vámháboru kérdése, méltányos vám és kereskedelmi szerződésben fog későnösen megoldatni.

A csizmadia ifjuság Zilahon zászlószentelési ünnepélyt rendezett e hó 2-án. A fmi iparos segédeink is gondolnak e felére, de „sok víz lefolyik a Rimán” mig azt megérjük! — Az orosz czár folyton beszéltet magáról. Ingerültségében most már odáig jutott, hogy a napokban két tábornokát öt napi szobafogságba esukatta csak azért, mert őket — — — dohányozni látta. — Parasztlál Bécsben, adja egy Tökés nevű magyar vendéglős, muzsikálja Zinner, rendező Walper és Singer, sör és „Sekelli Gollaseh (olvasd: „Székelygulyás”) mellett „Hoppszasza”-val vegyesen, közösgyiesen. Jó mulatságot kívánunk a kedves „sógorok”-nak! — Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület tiszta vagyon (készpénze) már meghaladja a 220000 frtot, a mienké pedig csak 4700 frt, tehát allig 50 ed része amannak. Az összehasonlítás ránk nézve bizony nem kedvező. — Az időjárás hazánkban közelebbre nem ígér szép napokat, mert ezek — mint a légtüneti jelek mutatják, enyhe légáramlat mellett boruval, széllel, esővel fognak váltakozni.

147, mond egyszáznegyvenhét eselédgyermeknek állított ez idén is karácsonyfát Eötvös Jolánta bárónő Iharos-Berényben. A mi „ur”-ainkrol nem hallik ilyesmi, valószínűleg azért, mert „nem tudja bal kezük, mit a jobb ad.” —

A havazás Budapesten oly nagy mérveket öltött a közelebb mult héten, hogy csak két vagy három kerületben is 10000 fruba került annak eltávolítása.

Hivatalos közlemények.

Rimaszombati kir. tszék elnökétől.

Pályázat.

1337. sz. — A vezetésem alatti rimaszombati kir. törvényszéknél előléptetés folytán üresedésbe jött 800 frt évi fizetés és 150 frt lakpénzzel javadalmazott kir. tszéki

II-od osztályu jegyzői állomásra igazságügyminiszter ur ő nagyméltóságának m. é. december hó 24-ről 4489 sz. a. kelt magas rendelete folytán ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állomást elnyer- ni ohajtják, hogy életkorukat, szakképzettségüket, nyelv- ismeretüket, eddigi szolgálataikat, valamint a kir. törvény- szék területén alkalmazott bírósági hivatalnokokkal netalán létező rokonsági viszonyukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket, jelen hirdetének a hivatalos lap- ban háromszori megjelenésétől számítandó tizennégy napi határidő alatt, és pedig a közszolgálatban levők hivatali főnökük útján hozzám annyival inkább nyujtsák be, mivel az elkésettől vagy nem szabályszerűen uton érkezett kérvé- nyek figyelembe vételét nem fognak.

Rimaszombat, 1887. január 4-én.

Fornét Jenő, kir. tszéki elnök.

Piaczi árak: Rimaszombat, 1887. január hó 7-én tartott orsz. vásár alkalmával a gabonaneműek és kapásnövé- nyek következőleg jegyeztettek:

	mmásánként	hektoliterenként
Buza	8.30—8.50	6.25—6.65
Feles	5.80—6.—	4.40—4.50
Rozs	5.80—6.—	4.40—4.50
Arpa	5.80—6.—	3.65—3.75
Zab	4.80—5.—	2.35—2.55
Kukoreza	4.80—5.—	3.60—3.75
Krumpli		1.25—1.30.
Széna	3.—	
Szalma	2.—	
Alom-szalma	1.80	
Zsúp	2.—	

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Magán-hirdetések.

Tanulóul

egy 13—14 éves ifju, ki magyarul jó olvasni és helyesen írni tud, azonnal felvétetik Rábely Miklós rimaszombati könyvnyomdájában. — A feltételek iránt értekezhetni bármikor ugyanott.

SPURIUSZ JÓZSEF

okleveles gazdasági gépész, gép- és épület- lakatos,

Rimaszombatban, kispást-utca, saját ház.

Ajánlja szolgálatát bárminő rendszerű **gőzgépek, eséplőgépek, ugyszintén jár- gány-hajtásu vagy kézi eséplőgépek** és egyéb **mezőgazdasági gépek és eszkö- zök** javítása, átigazítása, felállítása és ke- zelésére, valamint **gőzkazánok** tüzelő- szekrényének **ujbóli betételét, kijavítá- sát, ugyszintén forresövek** kiigazítását, berakását és megtoldását, — **a eséplőmű- szerkezet ujbóli kijavítását** jótállás mel- lett elvállalja és jutányos áron teljesíti.

Közvetit mindenféle mezőgazdasági gépek eladását.

Épületi lakatos-munkákra — nagyobb- szabásuakra is — vállalkozik, alku-egyezmény és esetleges százalék-engedmény mellett.

Öt év óta fennálló üzlete és jó hírneve kellő biztosítékot nyujt megbízhatósága felől.

Hirdetmény.

8290. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Pulezner János** és **Váradny Károly** végrehajtónak **Bodnár Molnár Zsuzsanna** végrehajtást szenvedő elleni 386 frt 34 kr, 325 frt 80 kr. követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Gömörpanyit község határában fekvő a gömörpanyiti 18. sztkben foglalt Bodnár sz. Molnár Zsuzsanna nevű álló $\frac{2}{8}$ urb. telekre 16. 17. sz. házra és urbéri erdő s legelő illetményre az árverést 1238 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi február hó 4-ik napján d. e. 10 órákor Gömörpanyit községben a községi bíró házában meg- tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 123 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1886. évi decz. hó 17-ik napján. A rimaszombati kir. tszék mint telegkönyvi hatóság. **Török, kir. tszéki elnök.**

Farsangi idényre.

Van szerencsém Rimaszombat város és vidékének mélyen tisztelt közönségét tiszte- llettel kiértesíteni, miszerint nálam **menyasz- szonyi-, lakadalmi- és báli-csokrok** minden- kor izlésesen összeállítva, jutányos áron kaphatók.

Vidéki megrendeléseknél kérem a név és lakhely (utolsó postával) tiszta és olvas- ható kiírása mellett az **árt és a szállítás módját, érkezési időt** meghatározni, hogy az elküldésnél akadály ne történjék.

Megrendelések, a pénz előleges bekül- dése vagy utánvétel mellett pontosan és ki- vánság szerint teljesítetnek. — Számos meg- rendelésért esdve, maradtam a nagyérdemű közönség kiváló tisztelője

Rimaszombat, 1887. január hó 6.

WIKOUKAL HENRIK,
városi műkertész.

Hirdetmény.

7161. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Tonhajzer András** végrehajtónak **Galyasz Mária és Hamko József** végrehajtást szenvedő elleni 420 frt 70 kr. tőke- követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rima- szombati kir. törvényszék területén levő Dobóca község határában fekvő a dobóczai 143. sztkben A. I. 1—15. sor sz. a. foglalt 2/b. urb. telek külsőségből és urb. erdő s le- gelő illetményből Galyasz Mária Hamko Józsefnét illető $\frac{1}{4}$ részére 435 frt és a dobóczai 39. sztkben foglalt Ham- ko József nevű álló 13/b. 144. hrsz. beltelek 9/a. sz. ház- ra az árverés 204 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi január hó 25-ik napján d. e. 10 órákor Dobó- ca községben a községi bíró házában meg- tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok

beesárának 10 %-át vagyis dobóczai 143. sztkvi birtokra 43 frt 50 krt. dobóczai 39. sztkvi birtokra 20 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat- pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1886. évi okt. 26-ik napján. A rimaszombati kir. tszék mint telegkönyvi hatóság. **Fornét, kir. tszéki elnök.**

Hirdetmény.

Tornaliya város közvetlen közelében fekvő, ujból kiépítendő, **Hámos Antal tulaj- donát tevő Sajóvízi 4 örlő kövel, 2 kender törövel s egy kásaörlőkövel ellátott**

malom,

a hozzá tartozó lakház, kert, s réttel együtt **1887. évi april 24-ik napjától** számítva hat egymásután következő évre haszonbérbe — esetleg örök áron is eladó.

Ugyanazért felhivatnak, a haszonbérrel- ni, illetve venni szándékozók, hogy az ez iránybani ajánlataikat Tornallyára — vagy a tulajdonoshoz, vagy alólírott ügyvédhez, kiknél a feltételek bármikor megtekinthetők, — legkésőbb **1887. évi márczius hó 15-ik napjáig** adják be.

Egyidejűleg pedig, menyiben a jelzett vízi malom ujból kiépítése czéloztatik, fel- hivatnak az építkezésre vállalkozók is, hogy erre vonatkozó terveiket, illetve a felmuta- tandó tervezet szerinti költségvetést szintén s fentnevezetteknel **1887. évi február hó 15-eig** nyujtsák be.

Tornallyán, 1887. évi január hó 6.

KOVÁCS MIKLÓS, ügyvéd.

Farsangi divattudósítás.

Van szerencsém Rimaszombat és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy a közeledő farsangi idény alkalmára, raktáramat a legujabb és a legjobb izlésnek megfelelő árukkal dúsan felszereltem, ugymint

RUHA KELEMÉK

Cachemier, Creppe, Atlasz, Tarlatan, Moll, Foulard és Atlasz Szatén a legujabb szinben. Továbbá: Oriental-Tüll, Spanyol- és Guipair-Csipkekermék és a legujabb áttört Szürach-Brocát különféle szinben.

DÚS VÁLASZTÉK

Oriental-Tüll, Csipke és Volanból különféle szélességben 5 centimeter-től 120 centimeter-ig. Továbbá: Guipir-, Spanyol-, Valancé- és Bretton-Csipkek, Rüscheek, Gombol, Atlasz- és Ottoman Szalagok, Béli-belépők, Legyezők, Zsenilia- és Csipke-kendők, a legjobb minőségű karlsbadi, Clacé-Keztyük, sima és himzett Selyem-Keztyük minden szinben és hosszóságban. Nagy raktár a legjobb minőségű Barta-féle Vállfűzők (Mieder) minden szin- és nagyságban.

Urak részére különféle minőségű fekete Peruvien és Dosking-Szövet szalon-öltönyökre, melyet a legujabb divat szerint, előkelőbb körökben elismert szabóm által pontosan elké- szítették. — Továbbá: Ing, Ing-Gallér, Kézélő, Keztyű és Nyakkendő dús választékban.

Midőn a nagyérdemű közönség további pártfogását kérem, törekedni fogok, hogy azt pontos kiszolgálással kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel

LANDAU A. FIA.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Hirdetmény.

6982. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Csüder Károly** mint Kuhinka Géza esődtömege gondnokának a esődtö- meg ügyében, a rimaszombati kir. tszék területén levő Kokova község határában fekvő, a kokovai 65. sztkjében A. 1—5. sorsz. a. foglalt malmok, koresmák s hozzá tartozó kisebb kir. haszonvételekből Kuhinka Géza esődtömeget illető $\frac{2}{384}$ rész jutalékára az árverést 676 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi márczius hó 1-én d. e. 10 órákor Kokova községben a községi bíró házában meg- tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 67 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez let- tenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1886. évi decz. hó 3-ik napján.

A rimaszombati kir. tszék. mint telegkönyvi hatóság.

Török, kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

6729. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Borsody Károly** és **özv. Tóth Ferenczné** végrehajtónak **Révai István** végrehajtást szenvedő elleni 8 frt és 100 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Lénárt- fala község határában fekvő a lénártfali 63. sztkben A. 1—13. sor sz. a. foglalt ingatlanokból Révai Istvánt illető b/18. rész jutalékára az árverést 478 frtban ezennel meg- állapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi január hó 17-ik napján d. e. 10 órákor Lénártfala községben a község bíró házá- nál meg- tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiál- tási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 47 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez let- tenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1886. évi okt. hó 8-ik napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság.

Fornét, kir. tszéki elnök.